

VAIKŲ PROFILAKTINIS SKIEPIJIMAS – SAUGUS BŪDAS APSISAUGOTI NUO UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ

Paskutinę balandžio mėnesio savaitę minint Europos imunizacijos savaitę, svarbu atkreipti dėmesį į vaikų profilaktinį skiepijimą. Todėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamentas kviečia tėvelius:

1. Peržiūrėti savo vaikų skiepijimo istoriją, atsiverčiant Skiepijimo pažymėjimą (pasą) arba e-sveikatoje esančią informaciją pagal žemiau pateiktą Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių (toliau – Kalendorius).
2. Įsitikinti, kad Jūsų vaikas yra paskiepytas visomis vakcinomis, nurodytomis Kalendoriuje.
3. Jeigu vaikas nėra paskiepytas pagal Kalendorių, kreiptis į savo šeimos gydytoją dėl individualaus skiepijimų plano sudarymo ir užtikrinti vaikų apsaugą nuo užkrečiamųjų ligų.
4. Pasitarti su savo šeimos gydytoju dėl rekomenduojamų skiepų, kurie nėra įtraukti į Kalendorių arba pakartotinių skiepų, jeigu jau atėjo laikas.
5. Jeigu dar turite abejonių dėl skiepijimų aktualumo, ar kitokių klausimų, kreipkitės į savo šeimos gydytoją, gydytoją infektologą ar kitą patikimą specialistą. Nepalikite neišspręstų klausimų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ PROFILAKTINIŲ SKIEPIJIMŲ KALENDORIUS

	0-24 val.	2-3 mėn.	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	12-15 mėn.	15-16 mėn.	18 mėn.	6-7 metai	11 metų	15-16 metų
1. Tuberkuliozės vakcina			BCG											
2. Hepatito B vakcina	HepB*		HepB					HepB						
3. Kokliušo, difterijos, stabligės vakcina				DTaP		DTaP		DTaP				DTaP	DTaP	Tdap
4. B tipo Haemophilus influenzae infekcijos vakcina				Hib		Hib		Hib				Hib		
5. Poliomielitito vakcina				IPV		IPV		IPV				IPV	IPV	
6. Pneumokokinės infekcijos vakcina				PCV		PCV				PCV**				
7. Tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina										MMR**		MMR		
8. Žmogaus papilomos viruso infekcijos vakcina														HPV1 HPV2***
9. B tipo meningokokinės infekcijos vakcina					MenB		MenB		MenB**					
10. Rotavirusinės infekcijos vakcina				RV		RV		RV****						

1. Sutrumpinimai: BCG – tuberkuliozės vakcina; HepB – hepatito B vakcina; DTaP – kokliušo (nelaštelinio), difterijos, stabligės vakcina; Hib – B tipo Haemophilus influenzae infekcijos vakcina; Tdap – kokliušo (nelaštelinio), difterijos, stabligės (suaugusiųjų) vakcina; IPV – inaktyvuota poliomielitito vakcina; PCV – pneumokokinės infekcijos (polisacharidinė konjuoguota) vakcina; MMR – tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina; HPV – žmogaus papilomos viruso infekcijos vakcina; RV – rotavirusinės infekcijos vakcina; MenB – B tipo meningokokinės infekcijos vakcina.
2. Hib* pirmą dozę turi būti skiepijama naujagimiui per 24 val. po gimimo.
3. PCV** ir MenB*** gali būti skiepijama kartu vieno vizito metu su MMR** vakcina.
4. HPV*** skiepijamos tik mergaitės, skiepijimo schemą sudaro dvi HPV dozės (tarp pirmos ir antros HPV dozių turi būti ne trumpesnis kaip 6 mėn. laikotarpis).
5. RV**** rečiau dozė skiepijama, jei skiepijama penkiavalente RV ir trijų dozių schema, nurodyta vaistinio preparato charakteristikų santraukoje.
6. Skiepijimai atliekami pagal vaistinio preparato charakteristikų santrauką.
7. Prieš kiekvieną vaiko skiepijimą tėvus ar teisėtus globėjus būtina informuoti apie vakcinų skyrimą, galimas nepageidaujamas reakcijas į skiepą. Dėl informacijos gavimo bei sulikimo skiepyti jie turi pasirašyti Sutikimo dėl sveikatos priežiūros paslaugų teikimo formoje.
8. Jei vaikas laiku nepaskiepijamas, jam sudaromas individualus skiepijimų kalendorius pagal indikacijas, nurodytas vaistinių preparatų charakteristikų santraukose.

Šis vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorius įsigalioja nuo 2018 m. rugsėjo 1 d.

Skiepijimas – tai saugus būdas apsaugoti žmones, ypač kūdikius ir mažus vaikus, nuo gyvybiškai pavojingų užkrečiamųjų ligų ir riboti jų plitimą visuomenėje. Skiepijimas kasmet padeda išsaugoti 2 milijonus gyvybių.

Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, skiepijimo mastas, leidžiantis valdyti užkrečiamąsias ligas, yra ne mažiau kaip 90–95 proc. paskiepytų vaikų. Nacionalinėje imunoprofilaktikos 2019–2023 metų programoje Lietuvoje numatyti pagrindiniai tikslai: valdyti, mažinti sergamumą, protrūkių tikimybę, pašalinti ir išnaikinti vakcinomis valdomas užkrečiamąsias ligas (tymai, raudonukė); užtikrinti skiepijimo saugumą,

efektyvumą ir prieinamumą. Siekiamuose rezultatuose numatyta išlaikyti ne mažesnes kaip 90 proc. vaikų skiepavimo apimtis visoje šalyje ir kiekvienoje savivaldybėje, o nuo tymų ir raudonukės – ne mažesnes kaip 95 proc

Lietuvoje pagal Kalendoriuje nustatytus terminus vaikai gydymo įstaigose yra **nemokamai skiepjami nuo 14 užkrečiamųjų ligų**. Už šiuos skiepus iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų sumoka ligonių kasos. Dėl nemokamos vaikų vakcinacijos reikia kreiptis į vaiko šeimos gydytoją. Į Kalendorių įtrauktos vakcinos nuo ligų, kurios gali reikštis sunkia forma, kilti komplikacijų ar net sukelti mirtį. Šis kalendorius yra paruoštas atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, kitų Europos Sąjungos šalių patirtį, vaikų profilaktinių skiepimų tęstinumą ir užkrečiamųjų ligų epidemiologinę situaciją Lietuvoje. Pastaraisiais metais sumažėjus vaikų profilaktinio skiepavimo apimtims, atsiranda daugiau susirgimų ligomis, kurias galima valdyti profilaktiniais skiepais. Būkime atsakingi ir apsaugokime visuomenę nuo gyvybiškai pavojingų užkrečiamųjų ligų, profilaktiškai skiepiant vaikus.

Parengė Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamento Užkrečiamųjų ligų valdymo skyriaus specialistai.